

Uudenmaan ELY-keskus, kuulumiset ja ajankohtaista vesihuollossa

Juva Ilkka

13.3.2017

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset)

Vastaavat:

- vesihuollon *kehittämisestä*, suunnittelun ohjauksesta,
- osaltaan vesihuoltolain valvonnasta
- vesihuollon kannalta keskeisen lainsäädännön kuten mm. vesilain ja ympäristönsuojelulain valvonnasta + MRL ja maankäyttö.
- vesihuollon rahoitustuen suuntaamisesta

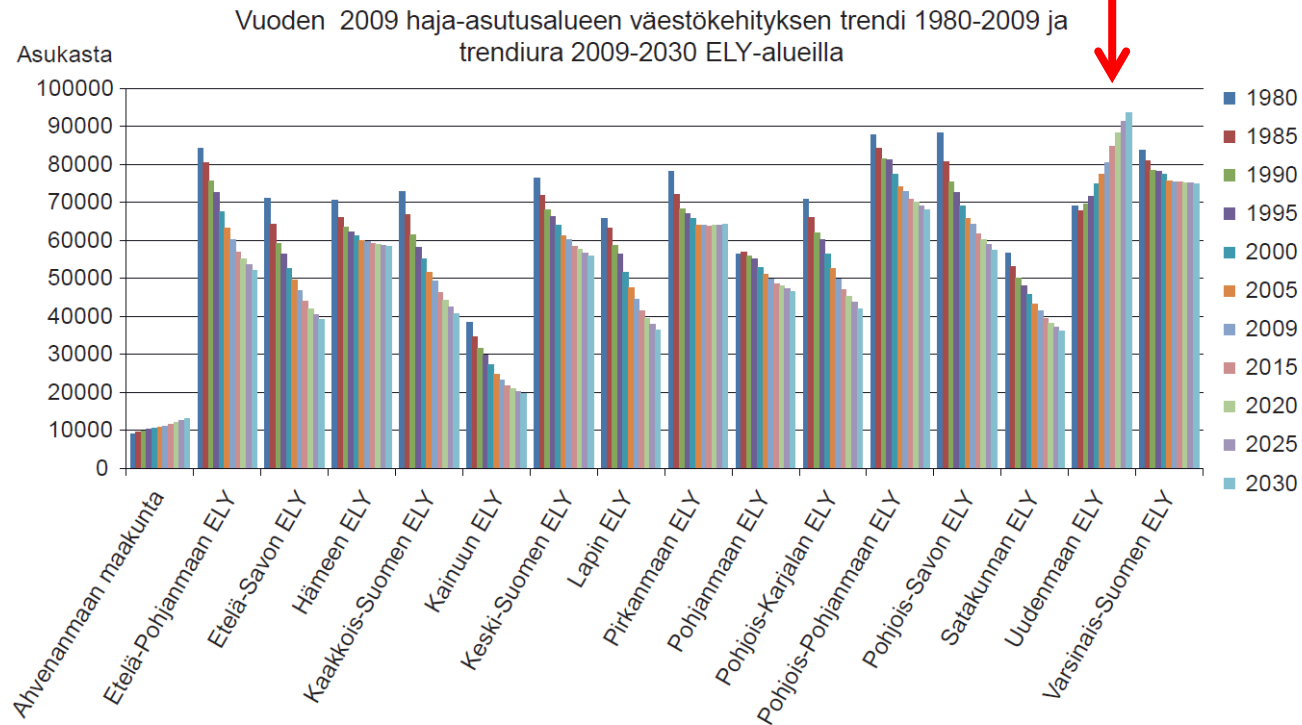
ELY-keskukset ohjaavat alueellisten vesihuollon yleissuunnitelmien sekä kuntien vesihuollon kehittämistä ja voivat myöntää tukea vesihuoltoinvestointeihin, pohjavesitutkimuksiin sekä muihin vesihuoltoa palveleviin selvityksiin.

Väestön kehitys

- PKS ympäristöineen kasvaa voimakkaasti
- Reuna-alueilla (pysyvä) asutus vähenee
- Haja-asutus kasvaa edelleen

Uusimaa poikkeaa
täysin muusta
Suomesta

Vesihuoltotehtävien painopisteiden muutos

Valtion rahallisesta tuesta vesihuoltoon, valtion vesihuoltoavustuksista, ollaan luopumassa. Vuodelle 2017 ei valtion talousarvioon enää varoja osoitettu.

Valtion tuki oli vuosittain valtakunnallisesti noin 10 M€/vuosi. Viime vuodet haja-asutusalueiden verkostojen rakentamiseen. Lisäksi valtion vesihuoltotöinä edistettiin merkittävästi vesihuollon varmuutta parantavien yhdysvesijohtojen sekä suurien siirtoviemäreiden rakentamista.

Painopiste enemmän kehittämis- ja valvontatehtäviin

Vesihuoltolaki... Yhdyskuntakehityksen huomioiminen korostuu

7 § (22.8.2014/681)

Vesihuoltolaitosten toiminta-alueet

Kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on **tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen** vuoksi.

Aiempi muutettu lainsäädäntö:

”Toiminta-alueiden tulee kattaa kaikki alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka vesihuollon kannalta asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan määrän tai laadun vuoksi.

Vesihuoltolaki, toiminta-alueen hyväksyminen

8§

..

Hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Toiminta-alue, sillä sijaitsevat taajamat sekä vesijohtoverkoston ja jätevesiviemäriverkoston piiriin saatettavat alueet **esitetään kartalla**, jonka on oltava yleisesti saatavilla tietoverkossa. Toiminta-alueen hyväksymisestä on tiedotettava riittävässä laajuudessa.

Vesihuoltolain valvonta vuonna 2017 ja Uudenmaan ELY-keskus

Toiminta-alueiden ajantasaisuus ja yhdyskuntakehityksen huomioiminen toiminta-alueissa

Kuntien vesihuollon kehittämistehtävän ja järjestämisvelvollisuuden valvonta

Vesihuoltolain vuoden 2016 loppuun mennessä asettamien velvoitteiden toteutumien tarkastaminen, varautumissuunnitelmat, verkostotiedot sähköisessä muodossa, toiminta-alueet (ja taajamat) kartalla (tulee olla tietoverkossa).

Vesihuoltolain valvonta vuonna 2017 ja mitä Uudenmaan ELY-keskus ei tee

Liittymisvelvollisuus – vapautushakemuksista ei ELY-keskus anna lausuntoja

- erityisen mielenkiintoisia tapauksia voi laittaa tiedoksi ja apua toki voi kysyä

Liittymissopimukseen liittyvien riitojen ratkaisu ei kuulu ELYlle

Vesihuoltolain lisäksi...

Haja-asutusalueiden jätevesineuvontahankkeiden tukeminen ja osallistuminen. VHVSY + LUVY

Vesien- ja merenhoidon toimeenpanon edistäminen

Kestävien vesihuoltoratkaisuiden huomioiminen eri lausuntojen yhteydessä, kaavoitus, vesilain mukaiset luvat, kuntien määräykset (rakennusmääräyksissä mm. kaksoisviemäröinnin suosittelu)

Vesihuollon ja yhdyskuntasuunnittelun yhteyden ja keskustelun lisääminen. Kunnan vesihuollon kehittämistehtävä, toiminta-alueiden määrittely sekä kaavoitus ja kaavamääräykset linjassa

Uudet pohjavesialueluokat

- 1-luokka: vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jonka vettä käytetään tai jota on tarkoitus käyttää yhdyskunnan vedenhankintaan taikka talousvetenä enemmän kuin keskimäärin 10 kuutiometriä vuorokaudessa tai yli viidenkymmenen ihmisen tarpeisiin
- 2-luokka: muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, joka pohjaveden antoisuuden ja muiden ominaisuuksiensa perusteella soveltuu 1-luokassa tarkoitettuun käyttöön
- E-luokka: pohjavesialue, jonka pohjavedestä pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen
- Kuntien ja vesihuoltolaitosten kanssa neuvotellaan pohjavesialueiden luokituksista ja rajauksista

– *Lisätietoa Esko Nylander & Sanna Tiaskorpi*

Vesien- ja merenhoidon toimeenpano

- Hyvä suunnittelu on tärkeätä, mutta vielä tärkeämpää on tuloksen tekeminen
  - Toimenpiteet ja niiden toteutus on nyt siirrettävä ykkösprioriteetiksi
  - On kyettävä osoittamaan vesien ja Itämeren tilan paranevan
  - Sipilän hallitus on nostanut vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteutuksen kärkihankkeeksi
  - Hyvä vesien ja Itämeren tila on myös ympäristöministeriön strateginen tavoite
-
- **Vesihuolto on keskeinen sektori ja siten yhdyskuntien ja haja-asutuksen toimenpiteiden toimeenpanolla on merkitystä!**
  - **Toimeenpanon edistämisen rahoitus koskee myös vesihuoltosektoria.**
    - Lisätietoja Antti Mäntykoski & Mauri Karonen

Hyviä tavoitteita yhteistyölle:

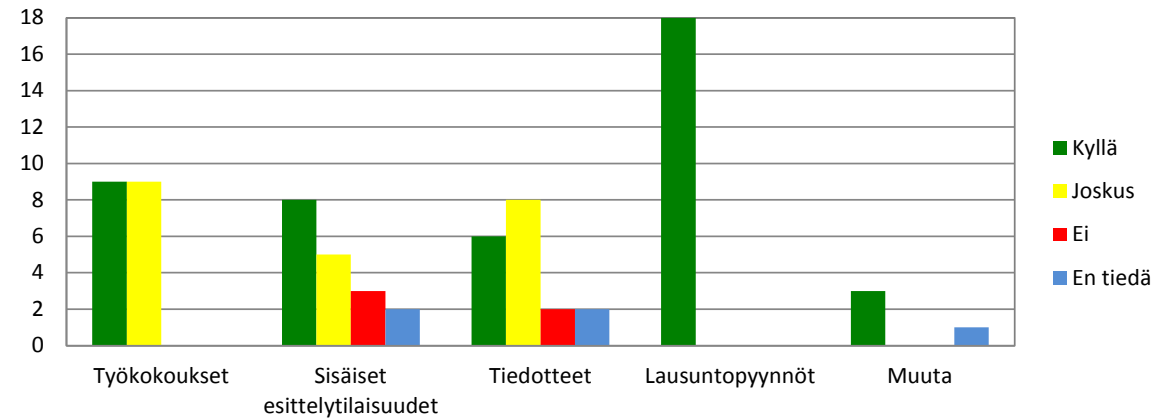
- Vesihuollon ja yhdyskuntasuunnittelun yhteyden ja keskustelun lisääminen.
- Kunnan vesihuollon kehittämistehtävä, toiminta-alueiden määrittely ja maankäytön suunnittelu sekä kaava- ja muut määräykset linjassa

Uudenmaan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys (2015)

- Vesihuolto ja kaavoitus tyypillisesti eri organisaatioissa tai ainakin eri hallinnonaloilla kunnissa
- Yhteistyön määrästä ja laadusta tehtiin kysely kuntien kaavoituksen ja vesihuollon yhteyshenkilöille (n=50, vp=36)

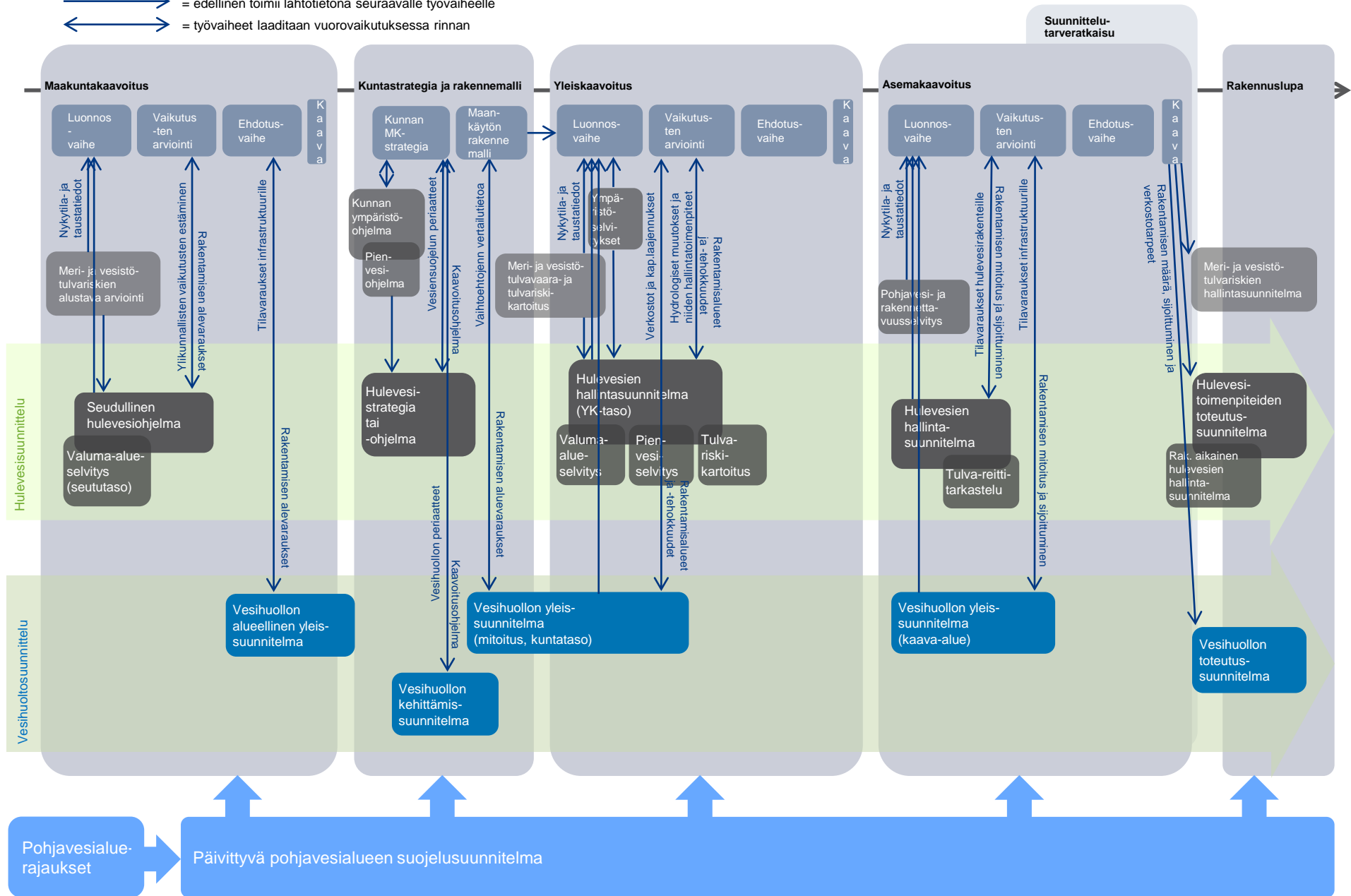

Kaavoitusprosessin
yhteistyömenettelyt

- Kokoustaminen, henkilöiden kohtaaminen ja keskusteluyhteys tärkeitä
- Yhteistyön ja vuoropuhelun säännöllisyyttä pitäisi lisätä
- Hulevesisuunnittelun kattavuutta pitäisi parantaa
- Vesihuoltolaitos mukaan jo kaavasunnitteluprosessin alkuun
- Lisää resursseja ja koulutusta, jotta asiat voidaan hoitaa suunnitelmallisemmin

Vesihuoltosuunnittelun linkittyminen maankäytön suunnittelun prosessiin

→ = edellinen toimii lähtötietona seuraavalle työvaiheelle
 ↔ = työvaiheet laaditaan vuorovaikutuksessa rinnan

Kiitos!

